

Álmodik a múlt - Szent György, jó vitéz

2014 június 25. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

értékelve

Még nincs

Mérték

A sajųudvarhelyi templom építet?je az a Becse-Gergely nemzetség volt, akik az Ákos és Hermány nemzetségekkel együtt a XIII. század második felében t?nnek fel Erdélyben.

A Szolnok-Doboka vármegyei kis falu román kori templomáról a kezdeti időkben nincsenek okleveles adatok, stíluslemei alapján a román kori templomok közé tartozik. Erdélyben az egyenes szentélyzáródású templomok a XIII. század második felében ugyanazokon a vidékeken jelennek meg, mint a félköríves apszisúak, de északkelet felé a Sajó völgyére is átterjednek - olvasható a háromkötetes Erdély történetében. Itt Magyarborzás, Szászmáté, Sajószentandrás, Sajóudvarhely falu templomát említi a könyv.

A sajóudvarhelyi templom - amelynek szentélye tehát egyenes záródású, s amely majdnem elpusztult - román kori elemeiből megmaradtak töredezetten a szentély déli falának peremén a falak, a román kori fríz, szépen faragott kettős levélsorú gyámkövekkel. Érdekes az északi kapu, amit a húszas években tártak fel. A kettős tagú oszlopos ajtókeret felett, a köríves timpanonban kőrelief látható: a sárkánnyal viaskodó Szent György. (Ezt néhányan megkérdőjelezzik, de az ábrázolás egyértelműen Szent Györgyre és nem Szent Mihályra utal, aki a templom védőszentje lehetett.)

A falu katolikus lakóit is érintik a reformáció korának változásai: egy ideig unitáriusok, majd reformátusok. Az 1640-es évekre annyira megfogyatkoznak, hogy csak leányegyház, lelkipásztor nélkül, majd Somkerékhez csatolják. Nyilván ez lehetett az oka, hogy az épület az 1800-as években romlásnak indult. 1847-ben pedig teljes pusztulásáról olvashatunk. Ez csak annyit jelenthetett, hogy fedél nélkül, pusztán állott, mert falai megmaradtak, sőt szentélyének párkánydíszei is. A templomot aztán 1860-ban újjáépítették.

Véletlenül jártam a faluban, és a templom északi (befalazott) ajtaján rögtön megakadt a szemem. Úgy emlékszem, hogy csak ezt a domborművet fényképeztem azon a délelőttön. Hogy miről szól, miről vall, abban a pap költő, Csanád Béla segít, aki ezeket a sorokat írta a Kolozsvári testvérek prágai szobra kapcsán:

Ha kételkednél Szent György jó vitéz

történetében, idézd régi szobrát

a prágai vár ünnepi terén.

Halálra ítélte sárkány vicsorog rád,

mely sem halt meg igazán.

Meddig gyözi a szent a néma harcot?

Időtlenül tusakodik a hős,

arcán felismered rettenve arcod.

Ha arra a szoborra, amely a magyar gótika egyik csúcsát jelenti, igaz ez a megállapítás, akkor erre a román kori domborműre is, hisz valóban időtlen időnk óta tusakodik, s közel ezer éve némán szól az arra járó hívekhez.

Móser Zoltán - Új Ember

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lajkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következő címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lajk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló